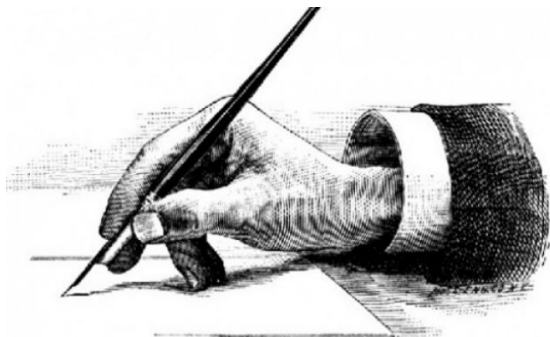

Παναγιώτης Μαυροειδής

Πάνω από ένα χρόνο πριν, στις 8/3/20 σε σύντομο σχόλιο με τίτλο **“Δύο λόγια για τον ιό του φόβου”** (παρατίθεται στο τέλος), μεταξύ άλλων γραφόταν το εξής :

“Θανατηφόρος ο ιός, αρκετά πιο θανατηφόρος και πιο μεταδοτικός σε σχέση με τον γνωστό ιό της γρίπης. Ακόμη όμως περισσότερο θανατηφόρος αποδεικνύεται ο ιός του φόβου”

Έγινε τότε ένας κακός χαμός επικρίσεων. Ιδιαίτερα από τους περίφημους Μητσοτακομμουνιστές, που ήταν τότε σφόδρα ερωτευμένοι με τον Τσιόδρα. Θεωρούσαν πως αυτή η αποστροφή συνιστούσε **υποτίμηση του κινδύνου** του κορωνοϊού και Κερκόπορτα προς μια απειθαρχία προς τα τυφλά οριζόντια lockdowns εκείνης της περιόδου.

Ήταν τότε που οι πολίτες αντιμετώπιζονταν από την κυβέρνηση ως ανώριμοι έφηβοι, οι οποίοι για να πειθαρχήσουν έπρεπε να τρομάξουν, να πληρώσουν πρόστιμο, ακόμη και να φάνε ξύλο από τα ΜΑΤ. Έπρεπε να πεισθούν πως αντιμετωπίζουμε ένα απολύτως “άγνωστο” ιό, ύπουλης φύσης και πρόθεσης, μια ασύμμετρη απειλή ενός καταχθόνιου αόρατου εχθρού. Μπροστά του-σύμφωνα με την αφήγηση- η επιστήμη σήκωνε αδύναμη τα χέρια ψηλά, όλη η επιστημονική γνώση ήταν άχρηστη. Πολύ περισσότερο, ήταν αχρείαστη, αλλά ίσως και επικίνδυνη, η κοινωνική και πολιτική πείρα των ανθρώπων. Όχι μόνο ήταν όλα “άγνωστα”, αλλά δεν μπορούσαν να καταστούν και γνώσιμα στον αιώνα τον άπαντα (Στην πραγματικότητα βγήκαν δεκάδες εμβόλια σε χρόνο ρεκόρ). Το ποθούμενο αποτέλεσμα ήταν συγκεκριμένο: “όπου δεν υπάρχει συλλογική ελπίδα, φουντώνει ο ατομικός φόβος”. Και οι φοβισμένοι είναι πάντα πρόθυμοι να υπακούσουν.

Το αποτέλεσμα αυτό, σε ένα βαθμό υπήρξε. Και έδωσε έτσι χώρο και χρόνο στην κυβέρνηση

της ΝΔ να κάνει παρέλαση, με τη βοήθεια και της συναίνεσης του ΣΥΡΙΖΑ, με πλήθος αντεργατικών, αντικοινωνικών και αντιδημοκρατικών μέτρων.

Μόνο που ήρθε και ένα άλλο αποτέλεσμα που αποτελεί μπελά για την κυβέρνηση (και όχι μόνο). Ο **φόβος για τον κορωνοϊό** μεταλλάχτηκε σε πολλούς (όχι σε όσους λέει η κυβέρνηση που τσουβαλιάζει) σε **φόβο για το εμβόλιο** και σε κάποιους σε φόβο για το “τσιπάκι” (στην πραγματικότητα οι περισσότεροι από αυτούς επίσης για το εμβόλιο φοβούνται).

Καθόλου παράδοξο. Αν η επιστήμη και ο γιατρός σύμφωνα με το αφήγημα της πρώτης περιόδου ήταν άχρηστοι και αδύναμοι να κάνουν κάτι για τον ιό και έπρεπε να αναλάβουν ο Χαρδαλιάς και ο αστυνομικός, γιατί αλήθεια να εμπιστευτούμε τώρα το γιατρό και το εμβόλιο και ειδικά πάνω στο δικό μας το σώμα;

Η κυβέρνηση στην πρώτη φάση έθεσε εν μέσω πανικού που καλλιεργούσε ένα ψεύτικο δίλημμα: **“υγεία ή ελευθερία;”**. Ήθελε φυσικά να συναινέσουμε, όχι αόριστα στην κατάργηση της ελευθερίας, αλλά πολύ συγκεκριμένα της ελευθερίας της διαδήλωσης, της απεργίας, αλλά και της κριτικής σκέψης. Κάποιοι λίγοι σε αυτή τη φάση είπαμε δυνατά: διεκδικούμε **ΚΑΙ υγεία** με μέτρα για το δημόσιο σύστημα υγείας **ΚΑΙ ελευθερία** του αγώνα ενάντια στην επίθεση της κυβέρνησης.

Τώρα το σκηνικό έχει μεταλλαχθεί. Η κυβέρνηση επανέρχεται και ρωτάει: **“υγεία μέσω εμβολίου ή ελευθερία;”** Επιδιώκει άφεση αμαρτιών και μετάθεση ευθυνών για την υγεία του λαού που δεν προστάτευσε, καθώς δεν πήρε ούτε ένα δομικό και μόνιμο μέτρο για την ενίσχυση της δημόσιας υγείας. Αλλά, επιζητεί και πράσινο φως για νέες δοκιμές αυταρχικών μέτρων, ασκήσεις πεδίου επί πραγματικού πλήθους, υπόθαλψη νέων βολικών εμφυλίων, με σκόπιμη υπερβολή (και συσκότιση ευθύνης της) για τους ανεμβολίαστους.

Η απάντηση που πρέπει να δώσουμε είναι ίδια. Διεκδικούμε **ΚΑΙ υγεία** (μέρος της είναι ο **καθολικός εμβολιασμός**) **ΚΑΙ ελευθερία**. Υγεία εντός του πεδίου της ελευθερίας και της πειθούς και όχι του βούρδουλα και της αντιμετώπισης αυτή τη φορά των πολιτών ως ταραξιών μαθητών που πρέπει να τους γίνει η ζωή δύσκολη από τον παιδονόμο. Άλλο το βασίλειο της ελευθερίας, άλλο το σπήλαιο του φόβου. Άλλο πράγμα η ανθρώπινη κοινωνία, άλλο το κοπάδι προβάτων με τσοπάνη και τσομπανόσκυλα. Όποιος δεν αντιλαμβάνεται αυτή τη διαφορά, προδίδει τη γενικότερη προβληματική σχέση και αντίληψη που έχει για τις λαϊκές ελευθερίες.

Τέσσερα (4) χρήσιμα υστερόγραφα

ΥΓ1: Είμαστε σε στιγμές που απαιτούνται σαφείς απαντήσεις και καθαρές θέσεις. Οι επεξηγήσεις στις παρανοήσεις έπονται. Ανάμεσα λοιπόν στο μάγο ή παπά και τον επιστήμονα ή γιατρό, εμείς είμαστε με τους δεύτερους. **Τελεία** (χωρίς παύλα).

ΥΓ2: Δεν θεωρούμε το γιατρό/επιστήμονα ως το νέο μάγο/παπά, που δεν κάνει ποτέ λάθος. Υπάρχει πάντα, δυστυχώς, η πραγματικότητα και ο κίνδυνος υποταγής και του επιστήμονα στις επιταγές της εξουσίας (θυμηθείτε τι μπουρδες έχουν πει κατά καιρούς ο Τσιόδρας και άλλοι “ειδικοί” της κυβέρνησης). Όμως η δική μας κριτική στην επιστήμη, οφείλει να είναι εξίσου επιστημονική και ορθολογική και **όχι από θέσεις ανορθολογικές, αγνωστικισμού ή μεταφυσικής.**

ΥΓ 3: Ποιος αλήθεια θυμάται τη Σουηδολογία; Και τι δεν είχε γραφτεί για εκείνη τη χώρα! Για ποιο λόγο; Χαλούσε τη σούπα ως προς το οριζόντιο, τυφλό, οριζόντιο lockdown. Ζητούσε τα ίδια πράγματα από τους πολίτες, αλλά με πειθώ. Δεν τα πήγε καθόλου καλά με την πανδημία. Όχι όμως για αυτό το λόγο! Αλλά, για τους ίδιους κατά τα άλλα, λόγους με την Ελλάδα: υποβαθμισμένο δημόσιο σύστημα υγείας με περικοπές και κυριαρχία της προσωρινής απασχόλησης, αλλά και πρόσθετο πρόβλημα με την τραγική κατάσταση των γηροκομείων όπου είχε πάνω από το 50% των νεκρών.

Ποια είναι η σύγκρισή της με την Ελλάδα (ίδιος πληθυσμός) του σκληρού lockdown;

-Στη 16η θέση η Σουηδία με 14.609 θανάτους. Στη 17η θέση η Ελλάδα με 12.809. (Η κατάταξη αφορά την Ευρώπη).

Στη γενική εικόνα δηλαδή, περίπου τα ίδια, συνεπώς τι ακριβώς προσέφερε ο αυταρχισμός του lockdown σε σχέση με την εξήγηση και την πειθώ;

Ακόμη χειρότερα: στις ηλικίες κάτω των 70, δηλαδή εκτός γηροκομείων, η πυκνότητα θανάτων στην Ελλάδα είναι τριπλάσια από αυτή της Σουηδίας! Με λίγα λόγια, τους γέροντες στην Ελλάδα, όπου είχαμε αναλογικά λιγότερους θανάτους με τη Σουηδία, δεν τους έσωσε το lockdown (όπως δεν τους έσωσε και στη Σουηδία, όπου βρίσκονται σε ιδιότυπο lockdown διάρκειας εντός των γηροκομείων!), αλλά οι οικογένειές τους. Δε χρειάστηκαν ούτε βούρδουλα, ούτε πρόστιμα, αλλά φιλότιμο, λογική σκέψη, αλληλέγγυα κοινωνική συμπεριφορά και αγάπη.

ΥΓ4: εκείνο το περυσινό σχόλιο έτυχε να συσχετίζει το **φόβο για τον ιό** με τον **φόβο για...**

τους πρόσφυγες που θα μας τον έφερναν (μέσω εισβολής που θα οργάνωνε η Τουρκία, κατά τα γνωστά). Ο φόβος εθεωρείτο από πολλούς βάσιμος, διότι οι πρόσφυγες εκτός από μελαχρινοί και (συνήθως) μουσουλμάνοι, υποτίθεται πως δεν είχαν κάνει και παιδικά εμβόλια. Για αυτό άλλωστε οι ακροδεξιοί ούρλιαζαν να μη γίνονται δεκτά τα προσφυγόπουλα στα σχολεία (άσχετα αν στην πραγματικότητα η Συρία πριν τον πόλεμο είχε κατά τον ΠΟΥ καλύτερα ποσοστά παιδικού εμβολιασμού από την Ελλάδα...). Σήμερα, οι ίδιοι τύποι δηλώνουν ανεμβολίαστοι και Σταυροφόροι κατά των εμβολίων! Εδώ πράγματι, η επιστήμη σηκώνει τα χέρια ψηλά...

.....
Παρατίθεται το σχόλιο που είχε γραφτεί στις 8/3/20

Δύο λόγια για τον ιό του φόβου

Φαίνεται- κατά τα ΜΜΕ και τις φήμες- ότι αντιμετωπίζουμε δύο τεράστιες απειλές:
Πρόσφυγες και κορωνοϊός.

Σε ό,τι αφορά τους πρόσφυγες η ψύχωση αυτή, που μεταδίδεται με ταχύτητα φωτός, πρέπει να παρατηρήσουμε ότι υπήρχε και ΠΡΙΝ τα γεγονότα στον Έβρο και την κλιμάκωση εκεί της αντιπαράθεσης Ελλάδας και Τουρκίας. Δεν δικαιολογείται αυτό μόνο από την δραματική αύξηση των προσφύγων στα νησιά, αλλά, μάλλον από την γενικότερη κόπωση, απελπισία και απογοήτευση στα χειμαζόμενα λαϊκά στρώματα. Αυτά ακριβώς τα πεδία είναι που τελικά αποδεικνύονται γόνιμα για «φυτείες φόβου». Μην ξεχνάμε ότι είναι οι ίδιες τοπικές κοινωνίες και η ίδια Ελλάδα που 5 χρόνια πριν, με εξαίρεση φυσικά τους φασίστες, αγκάλιαζε τους πρόσφυγες.

Δεν είναι τόσο ότι περίσσεψαν οι πρόσφυγες, αλλά ότι λιγότεψε η ελπίδα... Και όπου δεν υπάρχει συλλογική ελπίδα, φουντώνει ο ατομικός φόβος.

Το ίδιο συμβαίνει και με τον κορωνοϊό, παρότι φαινομενικά δεν υπάρχει κάποια σύνδεση καθόσον πράγματι έχουμε μια σοβαρή απειλή.. Θανατηφόρος ο ιός, αρκετά πιο θανατηφόρος και πιο μεταδοτικός σε σχέση με τον γνωστό ιό της γρίπης. Ακόμη όμως περισσότερο θανατηφόρος αποδεικνύεται ο ιός του φόβου. Υπάρχει κάτι κοινό με το φόβο για τους πρόσφυγες. Είναι ο φόβος απέναντι στο άγνωστο. Αυτό ακριβώς είναι που βγάζει ταχύτατα στην επιφάνεια την πιο εγωιστική, παράλογη, αλλά και ρατσιστική πλευρά στις συμπεριφορές. Ένας φόβος που λειτουργεί ως αυτοεκπληρούμενη προφητεία, για αυτό και

πολλαπλασιάζεται τρεφόμενος από την ανορθολογικότητά του. Αν διαδοθεί μια ανεύθυνη φήμη ότι τελειώνει το αλεύρι στα supermarkets και όλοι τρέξουν σε αυτά, πράγματι το αλεύρι θα τελειώσει. Άσχετα αν τελικά περάσει η ημερομηνία λήξης χωρίς να καταναλωθεί στα ράφια των σπιτιών.

Οι γιατροί λένε ότι ο κορωνοϊός ίσως είναι πιο θανατηφόρος από τον κλασικό ιό της γρίπης. Ο τελευταίος ωστόσο σκοτώνει 60.000 ανθρώπους κατά μέσο όρο τον χρόνο στην Ευρώπη, σύμφωνα με στοιχεία του ΠΟΥ. Αλήθεια, αν κάθε θάνατος γινόταν κάθε φορά πρωτοσέλιδο και κυριαρχούσε στα ηλεκτρονικά μέσα, μπορούμε να αναλογιστούμε τι πανικό, αλλά και πόσους πολλαπλάσιους θανάτους θα είχε προκαλέσει; Ο φόβος δεν προκαλεί μόνο μια αβάσταχτη ψυχολογική δυσφορία, αλλά τελικά και σωματική κατάπτωση, που κάνει τον καθένα και την καθεμία ευάλωτο/η σε κάθε συνηθισμένο ή νέο ιό.

Όταν λέει μια είδηση ότι «γυναίκα 47 ετών, εργαζόμενη σε ΔΟΥ βρέθηκε να έχει νοσήσει από κορωνοϊό στην Σπάρτη (τυχαία η αναφορά)!», φανταζόμαστε τις υποθέσεις που γίνονται για το «ποια είναι;», με τη μαζική μετάδοση του ιού φόβου; Και αν αλήθεια «αποκαλυφθεί» ή ύποπτη «47χρονη», μήπως εκτός της κατ' οίκο απομόνωσής της, χαράξουμε τελικά και ένα αστέρι πάνω στο σπίτι της ή στο κούτελό της;

Ας δούμε και κάτι άλλο. Με τις ασθένειες υπάρχουν απώλειες αγαπημένων. Αλλά τούτος ο τρομερός ιός του φόβου, που παντού βλέπει μελαψούς διαρρήκτες και βιαστές, κλέφτρες «γύφτισσες» ή μουσουλμάνες, ύποπτους για μικρόβια που καταχθόνια κρύβουν το βήχα τους στο μετρό ή στο χώρο δουλειάς, μήπως σκοτώνει ήδη βαθύτερα και πολλαπλάσια; Η μήπως δεν αποτελεί ουσιαστικό κοινωνικό θάνατο η κατάργηση στοιχειωδών μικροχαρών της συλλογικής κοινωνικής ζωής, όπως ένα γλέντι, μια σφιχτή αγκαλιά, ένα ζεστό φιλί και το να περπατάς και να ζεις μαζί με άλλους ανθρώπους;

Ακόμη χειρότερα: όταν ενώνονται οι ατομικοί φόβοι, το αποτέλεσμα είναι ο ανεξέλεγκτος πανικός που θυμίζει μπουλούκι. Ίσως κάποιοι τυχαίνουν να το γνωρίζουν: Αν κάτι τρομάξει ένα κοπάδι προβάτων, τότε τρέχουν όλα μαζί ασταμάτητα, πάντα προς τον κατήφορο, με το κεφάλια κάτω, ώσπου τελικά να φτάσουν στο χείλος του γκρεμού, μπροστά στο οποίο δε σταματούν.

Αν λοιπόν το πρώτο μέτρο για τον κορωνοϊό είναι «να πλένουμε τακτικά τα χέρια μας», μια καλή αφετηρία ενάντια στον ιό του φόβου είναι να ζούμε μαζί και όχι σε ατομικές εξορίες, να αγωνιζόμαστε μαζί, να γελάμε και να αγκαλιαζόμαστε και να βλέπουμε τους «άλλους» και διαφορετικούς όχι σαν εχθρούς και ενόχους, αλλά, ίσα ίσα, σαν ομορφιά. Διότι η ομορφιά

πάει πάντα μαζί με την ποικιλία και τη διαφορετικότητα. Αν κάτι ξεχωρίζει τον άνθρωπο ως άνθρωπο, είναι ακριβώς ότι ο καθένας είναι ανεπανάληπτος, διαφορετικός και μοναδικός και δεν υπάρχουν, ευτυχώς «άνθρωποι αντίγραφα». Έτσι πρέπει πρωτίστως να δούμε και τους πρόσφυγες και μετανάστες. Όχι σαν κάτι εχθρικό, ούτε ως «αναγκαστικό», αλλά ως πλούτο. Χωρίς αυτά, πάμε αλλού. Και αυτό δεν είναι άδικο μόνο για τους κυνηγημένους του κόσμου, αλλά και αυτοκαταδίκη και βαριά καταδίκη για τα δικά μας παιδιά σε ένα μέλλον ζόφου που θα κυβερνάται ακριβώς από τον αγελαίο φόβο. Μας αξίζει;